

KIWI 2022

Antologia de proză scurtă

editor Marius Chivu

GRANIȚE

POLIROM
2022

Cuprins

<i>Cuvînt înainte</i> (Marius Chivu).....	9
<i>Linie în dreptul tatălui</i> (Mihaela Voinescu)	15
<i>O gură de aer proaspăt</i> (Doru Vatavului)	29
<i>De dinaintea amintirii</i> (David Vann)	49
<i>Din exil</i> (Adrian G. Romila)	69
<i>O talie subțire</i> (M.T. Qwerty)	81
<i>Strada Odesa</i> (Iulian Popa)	97
<i>Strategii de adaptare</i> (Ion Pleșa)	123
<i>Traducătorul</i> (Răzvan Petrescu).....	139
<i>Cadavrul lui James Joyce</i> (José Luís Peixoto).....	145
*** (José María Merino)	155
<i>Mesaj de întâmpinare</i> (Gabriel Florin Macsim)	165
<i>Limpezire</i> (Irina Lupu)	179
<i>Era lumea</i> (Blanca Llum Vidal)	189
<i>Insulele lui Langerhans</i> (Florentina Ionescu).....	195
<i>Winnetou</i> (Iulia Gherasim)	209
<i>I am sinking</i> (Diana Geacăr)	223
<i>Ambiție</i> (Jonathan Franzen).....	253
<i>Monștri mici</i> (Andrei Dumitrescu)	277
<i>Ziua 32</i> (Cristina Chira).....	297
*** (Julien Britnic)	317

Diferit (<i>Diana Bădica</i>)	333
*** (<i>Paul Bailey</i>).....	351
Amintire din Odesa (<i>Ana Alexandrescu</i>).....	363
Trebuie să vorbim (<i>Ada Aitonean</i>)	375
<i>Despre autori și povestiri</i>	389

Primul rînd e ocupat cu tarabe cu haine și obiecte noi. Recunoaște un banner existent pe unul dintre magazinele din centru. China Town, scris cu litere mari și albe pe fond roșu. E plin de găleți și recipiente de plastic așezate în piramide elaborate, într-un echilibru precar, și se miră că încă nu le-a dărîmat nimeni. Urmează obiecte electrocasnice, cele mai multe cu întrebuințări la care nu s-ar fi gîndit. Îi atrage atenția un dispozitiv din plastic cît o palmă. Pe cutie scrie că face masaj. Poate n-are fi rău să-l ia Adinei, în caz că lucrurile nu merg așa cum trebuie. Tastaturi, mouse-uri, stick-uri USB de toate formele umplu o masă întreagă. Nici unul dintre ele nu are prețul afișat. E talcioc și totul poate fi negociat. Din spatele mesei, un chinez se uită la el și-i face semn cu mîna spre aparatul de făcut masaj. Îi vorbește într-o română decentă.

— Douăzeci, spune el și-i arată două degete sub forma semnului victoriei.

Alex face un gest din mînă care s-ar vrea de negare. Are impresia că, dacă ar vorbi, celălalt nu ar înțelege.

— Nu vrei douăzeci?

Fața chinezului exprimă uimire și convingerea că nu poate vinde mai ieftin de atît.

— Mă uit doar, spune Alex.

Încearcă un zîmbet, nerecepționat de chinez, care-și arată dezamăgirea, dar și lipsa dorinței de a continua tranzacția printr-o ridicare din umeri și o grimasă pe care alții ar face-o pentru a arăta milă.

Un băiat trece pe lîngă el și-l atinge ușor cu umărul. Se ferește prea tîrziu și-și duce mîinile la buzunare. Sînt tot felul de oameni la talcioc și nu toți vin pentru a vinde sau a cumpăra. A evitat de cînd se știe aglomerația. Se liniștește cînd vede că portofelul și telefonul sînt la locul lor. Rămîne cu mîinile în buzunare și se uită spre colțul opus al tîrgului, unde i se pare că vede tarabele cu vechituri. Amîină momentul, păstrează astfel speranța. Dincolo de stivele de haine, o tînără

stă cu ochii în telefon și-și mișcă degetele pe ecran, indiferentă la prezența lui Alex.

Un bărbat se agită în jurul unui grătar plin de mici. La umbra unei copertine, o femeie scoate sticle de bere dintr-o ladă frigorifică și le vinde unor bărbați, care țin deja în mână cartoane cu mici și muștar. Dintr-un difuzor se aude Jador și vânzătoarea se mișcă în ritmul melodiei. Bărbatul folosește un carton pe post de evantai, iar fumul îl învăluie pe Alex. A mâncat în grabă o felie de pâine cu unt și i-ar prinde bine niște mici, în ciuda neîncrederii în mîncarea făcută aici. Mai are cîțiva metri pînă la rîndul de tarabe pentru care a venit.

La prima vizită în talcioc împreună cu tatăl lui căutau tranzistori pentru un aparat radio. Erau mese întregi cu piese electronice: tranzistori, rezistențe, diode și condensatori de toate capacitățile ocupau cutii mici înșirate într-o ordine știută de inițiați. Pasionații de electronică vorbeau, discutau și negociau prețuri. Nu știa de unde apăreau toate acele piese. Unele erau scoase din televizoare sau radiouri care nu mai funcționau, însă multe păreau noi. Vânzătorii din obor îl intimidau, îi inspirau o autoritate dată de accesul lor la resurse de neatins pentru cei mai mulți.

Azi sînt niște oameni ca oricare alții. Unii își vînd obiecte din casă, alții, lucruri de furat, însă le lipsește aura de altă dată. Tarabele din acest sector al oborului sînt mai sărăcăcioase. Tăblii de lemn sau metal, puse pe lăzi de plastic sau pe orice alt obiect care ar putea ține loc de suport. Un bărbat îl abordează cu convingerea că are nevoie de racorduri de chiuvetă. Le ține pe umăr și arată ca noi. Îl refuză și imediat e surprins de sunetul unui ceas cu cuc. Vânzătorul remarcă, rîde și-i face o ofertă.

— O sută de lei, original, luat din Elveția, acum douăzeci de ani.

Alex își oprește privirea asupra unei tarabe. E plină cu obiecte mici, între care zărește o formă inconfundabilă. Îi vine să sară direct spre ea. Masa e ocupată de telecomenzi de la

mai toate firmele de televizoare, iar în mijloc două aparate foto, unul dintre ele într-un toc de piele. Le veghează un mustăcios de vreo cincizeci de ani, cu părul suspect de negru. Seamănă cu unul dintre instructorii de la Casa Pionierilor. Întinde mâna după aparat, însă mustăciosul îl oprește ferm.

— Doar eu le ating.

Pe moment îl enervează atitudinea vânzătorului și mai ales tonul cu care-i vorbește, însă reușește să se calmeze la gândul că nu lasă pe nimeni să-i atingă marfa, ceea ce pentru aparatele vechi e un aspect pozitiv. Alături se află un Minolta automatic, de care, în alte condiții, ar fi fost interesat.

— Aparatul din toc e Smena, nu?

Omul de lângă el îl măsoară din ochi. Are în față un cunosător.

— Ar putea fi.

Rîde după ce răspunde, semn că a făcut o glumă, însă Alex nu reacționează. Nu-i plac răspunsurile la mișto din partea vânzătorilor și mai ales din partea chelnerilor. Are prea puține opțiuni acum. Stă cu ochii pe aparat fără să zică nimic. Mustăciosul îl ia de pe masă cu mișcări lente. De alături, dintr-un telefon, Andra intră în cacofonie cu manelele de la standul de mici.

— E ca nou. N-are nici o zgîrietură.

Vânzătorul lasă tocul și prezintă camera din mână. O ține în palmă la fel cum ospătarii duc farfuriile și e atent la orice gest al lui Alex.

— Puteți să-l întoarceți și cu spatele?

Nu se vede nimic pe corpul aparatului. Al lui avea o urmă de lovitură, ce-i drept, abia vizibilă. Ar putea avea și acesta, însă din poziția lui nu se vede.

— Sînteți fotograf?

Alex suspectează că întrebarea celuiilalt face parte din procesul de negociere. Vrea să știe cu cine are de-a face. Ar fi fost mai bine dacă l-ar fi întrebat direct cât costă, însă venise

aici să-și găsească aparatul, nu să cumpere unul. Care era probabilitatea ca în oraș să mai fie un Smena identic?

— Aș putea fi, îi spune el.

Celălalt râde.

— De unde îl aveți?

Mustăciosul se încruntă, iar Alex își dă seama că a fost prea direct.

Continuă înainte de a-i da celuilalt ocazia să-și exprime nemulțumirea.

— Semănați cu fostul meu instructor de la cercul de fotografie, de când eram pionier.

— Nu sînt el.

— Pot să mă uit totuși la aparat mai de aproape? Să văd dacă merge.

— Merge.

Tonul bărbatului s-a schimbat într-unul agresiv. Îl privește fix pe Alex.

— Cinci sute. Cu tot cu husă.

Alex se apleacă peste masă pentru a se uita în spatele aparatului.

— Mi s-a părut că are un semn aici, spune el și arată cu degetul.

Vînzătorul bagă aparatul în husă cu gesturi nervoase. Lîngă ei își face apariția un bărbat cu un ciobănesc german ținut în lesă. Cîinele respiră zgomotos și privește pe rînd la cei din fața lui. Se așază prompt cînd aude comanda „Șezi“.

— Nu vreți un cîine-lup? Preț bun. Șase ani, dresat ca lumea, a fost la Poliție. Știe multe.

Alex privește cîinele.

— Nu, mersi, spune el și se întoarce din nou spre aparat.

— Cu cît îl dai, bre? întrebă mustăciosul cu o voce din alt registru, mai apropiat unui cumpărător curios doar cu vorba.

— Opt sute, spune bărbatul după o mică ezitare.

Cîinele pufnește de parcă ar fi înțeles că era obiectul unei tranzacții.

— Dar de ce mă întrebi de unde-l am? întrebă mustăciosul în timp ce se sucește brusc spre Alex. Crezi că-i de furat sau ce?

Doi băieți trec în viteză pe lângă ei și ciobănescul se ridică cu o smucitură. Omul abia îl ține în lesă.

— Benny, șezi! Șezi acum!

Se așază la loc și privește atent când la el, când la copiii care se depărtau. Molfăie și scoate sunete de cățel nemulțumit.

— N-am zis că-i de furat, spune Alex.

Ezită să-l privească pe mustăcios. Nu-i place privirea acestuia. Cîinele tresare și ciulește urechile la cuvîntul „furat“.

— Dom'le, se joacă, e bun cu copiii, își continuă oferta bărbatul cu cîinele.

— Am pierdut un aparat, l-am aruncat din greșeală.

— Arată ăsta a lucru de la gunoi?

— Mă gîndeam că ați făcut rost de la vreunul care caută prin tomberoane.

Trebuie că tonul defensiv al lui Alex are efect asupra mustăciosului, căci fața i se schimbă și ridurile de la încruntat îi dispar. Țipetele copiilor se aud mai tare decît muzica Andrei. Se apropie de ei, iar Benny se concentrează asupra lor din nou.

— Vă zic eu, n-are nimic, e bun cu copiii, doar azi o fi mai nervos cu muzica și cu ăștia mici. Bă, nu mai alergați!

— Sînt unii care vînd lucruri găsite la gunoi, dar nu mulți. De obicei, lucrurile de la gunoi merg la reciclabile. Acolo le duc.

Se caută în buzunar și scoate o foaie pe care notează un nume de firmă și o adresă.

— Aici e un centru la care se duc mulți. Poate ai noroc.

Mai scoate un bilet pe care-și scrie numărul de telefon.

— Eu mai pot ține aparatul ăsta. Vorbim și de preț, dacă e. Mă suni.

Alex ia biletele, le bagă în portofel și îi mulțumește. O să vină și duminica viitoare. A trecut prea puțin de când au fost aruncate aparatele pentru a ajunge aici.

— Îl las la șase sute, strigă omul cu câinele, văzînd că Alex pleacă.

— Hai, bre, că nu ți-l ia nimeni, e prea bătrîn, spune mustăciosul și-l bate pe umăr.

Alex se îndreaptă spre ieșire cu ochii la fiecare tarabă. Nu-i vine să se uite în urmă. Trece prin fața chinezului, scoate două hîrtii de zece lei și arată spre aparatul de făcut masaj. Adinei o să-i placă sigur.

Acasă, Adina se concentrează asupra salatei de roșii și evită să privească bucata de hîrtie pe care el i-o întinde.

— E pe Astrului, spune Alex. Am crescut acolo.

— Mai bine mănîncă. Și gîndește-te ce le zici.

Alex caută în telefon și-i arată poza pe care o făcuse mai devreme cîinelui din obor.

— Seamănă cu cățelul nostru. Cînd ne-am mutat, l-am lăsat cu tot cu casa vîndută.

„L-am abandonat“, ar fi fost o expresie mai potrivită. Altfel, dădea impresia că au dat cîinele ca bonus odată cu casa. Avea să afle că noua lui familie îl scosese în stradă. Nero a continuat să umble pe străzile cartierului, primind mîncare de la cine se nimerea. În prima vizită pe care a făcut-o în cartier, i s-a părut că-l vede de la distanță, însă nu a putut să se apropie de el. Îi era teamă, dar și jenă, de parcă ar trebui să-i dea animalului o explicație. La a doua vizită a aflat că murise și de atunci îl bîntuie imaginea cîinelui mort pe marginea drumului.

— Nu mi-l aduci p-ăsta acasă. E prea mare pentru apartamentul nostru. Și face și mizerie.

— Cică a lucrat la Poliție. E deștept. Am văzut după cum mă privea...

— Mai e și bătrîn. Îl iei așa ca să te revanșezi pentru ce-ai făcut cu celălalt. Nu mi se pare corect.